

Barnkultur i LillaLuckan

Hur fungerar ett svenskspråkigt barnkulturrum i Helsingfors?

Piotr Pachucki

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Kulturproducentskap
Identifikationsnummer:	5031
Författare:	Piotr Marek Pachucki
Arbetets namn:	Barnkultur i LillaLuckan Hur fungerar ett svenskspråkigt barnkulturrum i Helsingfors?
Handledare (Arcada):	Elisabeth Öhman
Uppdragsgivare:	Föreningen Luckan r.f.
<p>Hösten 2014 öppnades ett barnkulturrum mitt i hjärtat av Helsingfors. Detta barnkulturrum fokuserar endast på kultur för barn. Det är barnens rum där de kan leka och ha det roligt. Ett rum där de får lära sig något nytt. Ett rum där de kan känna sig trygga. Rummet heter LillaLuckan och precis som dess granne, Luckan, så är detta rum svenskspråkigt. Jag började undra hur ett svenskspråkigt barnkulturrum klarar sig i en så pass finskspråkig stad som Helsingfors? Jag har nu jobbat ett tag i detta rum och observerat kulturen som pågår där och det visar sig att rummet klarar sig riktigt bra. Genom mitt arbete i LillaLuckan har jag kunnat observera den verksamhet som pågår där och kan konstatera att rummet klarar sig riktigt bra. Barnens glädje är ofta stor när de fått gå på teater eller konsert, och återbesöken är många. Vad är det då som gör rummet så framgångsrikt? Det ska jag undersöka i detta arbete, som är en fallstudie.</p>	
Nyckelord:	Barnkultur, Helsingfors, Svenskspråkig, kultur,
Sidantal:	34
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	29.05.2015

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Arts Management
Identification number:	5031
Author:	Piotr Marek Pachucki
Title:	Childrens Culture in LillaLuckan How does a Swedish Children Culture room work in Helsinki?
Supervisor (Arcada):	Elisabeth Öhman
Commissioned by:	Föreningen Luckan r.f.
<p>In the autumn of 2014 a Swedish-speaking Children´s Culture room was opened in the heart of Helsinki. This Children´s Culture room solely focuses on culture for children. It is a room for children where they can come to have fun and to learn new things. A room where they can feel safe. The room is called LillaLuckan and like its neighbour, Luckan, the room is Swedish-speaking, I started to wonder how a Swedish-speaking room works in a Finnish-speaking city like Helsinki. I have worked for a while in this room and observed the activities there and it looks like the room manages very well. Most of the time the children very much enjoy the performances and concerts they are attending. What is it then that makes the room so successful? In this case study I will examine that question.</p>	
Keywords:	children´s culture, Helsinki, Swedish-speaking, culture
Number of pages:	34
Language:	Swedish
Date of acceptance:	29.05.2015

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Kulttuurituotanto
Tunnistenumero:	16193
Tekijä:	Piotr Marek Pachucki
Työn nimi:	Lastenkulttuuri LillaLuckanissa Miten toimii ruotsalainen lastenkulttuurihuone Helsingissä?
Työn ohjaaja (Arcada):	Elisabeth Öhman
Toimeksiantaja:	Föreningen Luckan r.f.
<p>Syksyllä 2014 avasi lasten kulttuuri huoneita aivan Helsingin sydämessä. Huoneeseen lapsen kulttuuri keskitytään vain kulttuuria lapsille. Se on lasten huone jossa he pelata ja pitää hauskaa. Huone, jossa he oppivat jotain uutta. Paikka, jossa he voivat tuntea olonsa turvalliseksi. Huoneessa on nimeltään LillaLuckan ja kuten sen naapuri, Luckan, niin tämä huone on ruotsalainen Aloit ihmetellä, miten ruotsinkielinen lasten kulttuuri huoneita hengissä suomenkielisten kaupunki kuten Helsinki? Olen nyt työskennellyt jonkin aikaa huoneeseen ja siellä tapahtuu kulttuurin ja käy ilmi, että huone menee todella hyvin. Työlläni LillaLuckan voinut tarkkailla toimintaa meneillään siellä ja nähdä huoneessa menee todella hyvin. Lasten ilo on usein suuri, kun he saivat mennä teatteriin ja konsertteihin ja jatkotoimia on monia. Mikä on se, joka tekee huoneen niin onnistunut? Aikoo tutkia tähän työhön, joka on tapaustutkimus.</p>	
Avainsanat:	Lastenkulttuuri, Helsinki, ruotsinkielinen, kulttuuri
Sivumäärä:	34
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	29.05.2015

Innehåll

1 Inledning	7
1.1 Målsättning och syfte.....	10
1.2 Frågeställningar	10
2 Observationer i LillaLuckan	11
3 Bakgrund	11
3.1 Vad är Luckan?	11
3.2 Vad är LillaLuckan?	12
4 Beskrivning av verksamheten	12
Evenemang i LillaLuckan	12
4.1 Saftsalonger.....	13
4.2 Familjelördagar	15
4.3 Busklubbar/Crossover/Språkkul	16
4.4 Babycaféer.....	16
4.5 Månadens illustratör	16
4.6 Multicultural Family Café.....	17
4.7 Filmvisningar.....	17
4.8 Verkstäder och färgbud	18
4.9 Föreläsningar och fortbildningar	18
5 Ekonomi och Marknadsföring	23
5.1 Ekonomi	23
5.2 Marknadsföring	25
6 LillaLuckans framtid	25

6.1 Jämförelse med andra kulturhus.....	26
7 På barnens villkor	27
7.1 Småbarn	27
7.2 Skolbarn	28
7.3 Barn med funktionsnedsättning	28
8 Sammanfattning	31
9 Slutord.....	32
Källor / References.....	33

Bilder

Bild 1-4 LillaLuckan.....	8
Bild 5 Saftsalong Muminkonsert.....	13
Bild 6 Saftsalong Robin Hund.....	14
Bild 7 Saftsalong Robert Jägerhorn.....	14
Bild 8 Saftsalong Var bor Onni?.....	15
Bild 9 Filmvisning.....	15
Bild 10 Emmi Jormalainen.....	17
Bild 11 Barnkulturbröschyr.....	21

Figurer

Figur 1. <i>Visar varifrån Luckan har fått sina bidrag 2014.....</i>	23
Figur 2. <i>Kostnader enligt verksamhet.....</i>	23
Figur 3. <i>Resultat per verksamhetsgren.....</i>	24

1 Inledning

Helsingfors är en livlig kulturstad med ett stort utbud - men gäller det också barnkultur på svenska? Kultur för barn har intresserat mig först i vuxen ålder. När jag var yngre så intresserade det inte mig för jag hade helt enkelt inget intresse för barn, men detta var då. Nu är jag vuxen och barnkultur intresserar mig faktiskt väldigt mycket. Att arbeta med barn är roligt och givande. Därför sökte jag mig till det finlandssvenska informations- och kulturcentret Luckan, som har barnverksamhet i LillaLuckan i centrum av Helsingfors.

Dagligen ser jag föräldrar med sina barn komma till LillaLuckan och de verkligen gillar att vara där. LillaLuckan är en plats dit föräldrar kan komma med sina barn för att ha det roligt och känna sig trygga - och föräldrarna tycker om att se sina barn skratta och ha roligt. Det spelar ingen roll om det är fullt hus eller inte - direkt när du stiger in rummet så väcks barnet inom dig. Det är bara en sådan atmosfär där. Det är en fröjd att få jobba där och det är en fröjd att få se barn komma in och ha det kul.

I LillaLuckan ordnas det program för barn fyra till sex dagar i veckan, t ex kulturverkstäder, busklubbar, filmvisningar och saftsalonger. Men hur lockar man dit barnen? Hur gör man så att föräldrarna vet vad som händer där? Hur många hittar dit? I det här examensarbetet undersöker jag hur Luckans aktivitetscenter för barn fungerar, vilka andra alternativ som svenskspråkiga barn har att välja mellan i huvudstadsregionen och hur de fungerar. Till slut funderar jag kring framtida utvecklingsmöjligheter.

Helsingfors är en så pass finskspråkig stad med ca 82 % finskspråkiga och ca 6 % svenskspråkiga. Man skulle kunna tro att det inte ordnas så mycket svenskspråkig barnkultur, men så är inte fallet. Det finns svenskspråkig barnkultur, mycket tack vare Luckans barnkulturproducent, Zusan Söderström. Söderström jobbar hårt för att barnen ska få ha sin egen kultur och att de lär känna kultur redan i en tidig ålder.

“LillaLuckan växer hela tiden och blir allt mer välkänt. Dit kommer all möjlig publik så som barn, unga, barnfamiljer, pedagoger och assistenter inom dagvård och skola samt vuxna som är intresserade av barnkultur.” (Luckans verksamhetsplan 2015)

”Tiden är en lekande pojke som flyttar spelets brickor. Herraväldet tillkommer barnet.” (Herakleitos)

I detta utrymme av LillaLuckan ordnas alla evenemang.

Bild 1-4. Bilder av LillaLuckan. Fotograf Piotr Pachucki. Helsingfors 2014

1.1 Målsättning och syfte

Målsättningen är att berätta om LillaLuckan och evenemangen som händer där. Jag vill undersöka vilken slags barnkultur som finns i Helsingfors. Dessutom vill jag få reda på hur det är att arrangera barnkultur på svenska.

Syftet med detta examensarbete är att inspirera andra att börja jobba med barnkultur. Barnen är ju vår framtid, och det gäller att skapa glädje och givande verksamhet för dem. Dessutom får man så mycket tillbaka och hittar barnet inom sig själv.

1.2 Frågeställningar

Detta examensarbete är en fallstudie som baserar sig på observationer jag har gjort och intervjuer med funktionärer och besökare i LillaLuckan som jag också har gjort. Jag har intervjuat människor som på ett sätt eller annat jobbar i LillaLuckan. Jag har också frågat ett par föräldrar vad de tycker om LillaLuckan och vad det är som lockar dem dit.

Jag ställer frågor som: Hur fungerar ett svenskspråkigt kulturrum i Helsingfors? Hur marknadsför man ett sådant rum? Vad är det som gör barnkulturen på LillaLuckan så populär? Dessutom breddar jag min undersökning och går in på hur andra svenska rum för barnkultur fungerar i en så pass finskspråkig stad som Helsingfors.

2. Observationer i LillaLuckan

Från mitt arbete i LillaLuckan har jag gjort ett par observationer som har blivit till frågeställningar som jag har funderat på. Hur fångar man barnens uppmärksamhet? Hur aktiverar man dem utan att de blir överenergetiska och allt går över styr? Hur vet man om upplevelsen har påverkat dem eller inte? Det här är frågor som mitt arbete också undersöker.

Barn som publik är väldigt livliga. När föräldrar kommer till LillaLuckan med sina barn så är det mycket skrikande och springande. När det är dags för evenemanget att börja så sätter sig barnen ner och är lugna och förväntansfulla. Det varar en stund. Sedan börjar de leva sig in i vad som händer - de sjunger, dansar och skrattar med. Barn blir väldigt snabbt rastlösa och börjar springa runt och skrika. Detta kan vara väldigt jobbigt, men man lär sig när man är runt dem tillräckligt länge. Man kan lugnt säga åt dem att det är ett evenemang på gång och att andra barn vill se på det. Om man frågar dem efteråt vad de har varit med om är det vanligt att de inte kommer ihåg det.

3 Bakgrund

3.1 Vad är Luckan?

Luckan är ett informations- och kulturcentrum som har verksamhet på flera platser i Svenskfinland. Luckan grundades 1992 i Svenska teaterns foajé. Betjäningslokalen, som låg invid teaterns biljettlucka, fungerade som en "Lucka" där av namnet Luckan. Luckan fungerar som en träffpunkt där svensk- och tvåspråkiga invånare i Mellanland kunde få information och hjälp.

"Luckans verksamheter består av samhällliga och kulturella samarbeten och strävanden, utvecklande och upprätthållande av finlandssvenska databaser samt som arbetspart i olika sociala aktiviteter och pedagogiska och/eller kulturella utvecklingsprogram." "Som kulturcenter erbjuder Luckan kulturella och samhällliga evenemang för barn, ungdomar och vuxna. Luckan producerar också kulturprogram i samarbete med olika kulturaktörer i Finland och Norden."
(www.luckan.fi)

År 1998 flyttade Luckan till Glaspalatset. Det var en flyttning från två till fyrtiofyra kvadratmeter. I december 2000 grundades Föreningen Luckan r.f. av fem medlemsorganisationer: Föreningen Konstsamfundet, Samfundet Folkhälsan, Svenska Studieförbundet, Sydkustens landskapsförbund och Understödsföreningen för Kulturfonden.

3.2 Vad är LillaLuckan?

År 2004 flyttade Luckan som då låg i Glaspalatset till Simonsgatan där det nu ligger. Detta var en stor sak för Luckan flyttade från 40m² till 400m². Där ordnades barnkulturen på Verandan på andra våningen, men också andra program ville ha sina evenemang där. ”År 2011 insåg vi att barnkulturen börjar bli så stor att man behöver ett eget utrymme för den”, säger Zusan Söderström (*Barnen fick ett eget kulturrum*, svenska.yle.fi 2014). Det blev till slut för trångt för att ha allt på ett ställe och då fick man idén till att bygga ett eget rum - ett rum som skulle vara tänkt enbart för barnkulturen. Man ville synliggöra barnkulturen och stöda den, man ville skapa en träffpunkt endast för barn, en mötesplats som skulle vara i centrum av Helsingfors. Detta var målsättningarna. Man fick efter hårt arbete finansiering från Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne och man hittade också ett ställe för rummet som är mittemot Luckan. Budgeten var från början 0€ för barnkulturen, men år 2014 skred den på över 200.000€.

”Barnkultur på svenska behövs”, säger LillaLuckans barnkulturproducent Zusan Söderström.

4 Beskrivning av verksamheten

Evenemang i LillaLuckan

LillaLuckan har ett besökarantal på ca 9000 och närmare 200 olika typer av barnkulturevenemang har erbjudits av Luckan. LillaLuckan har alltså ett innehållsrikt program - 4-6 dagar i veckan händer det något roligt i LillaLuckan.

Eftersom bilder på barn är förbjudet utan föräldrars tillstånd så publiceras dessa inte här. Kulturrummets evenemang är:

4.1 Saftsalonger

Saftsalongen är utan tvivel LillaLuckans populäraste evenemang. Konceptet kördes igång 2003 och antalet salonger har stadigt vuxit sedan dess. 2014 gavs tolv saftsalonger, alltid på lördagar. Det är professionell scenkonst för barn. LillaLuckan bjuder in teatergrupper, musiker och andra artister att uppträda mot ersättning. LillaLuckan köper alltså en evenemangstjänst och publiken köper biljetter. Det är alltid fullt hus på Saftsalongerna och man kan se på barnen att de verkligen njuter av att vara där. Saftsalongerna är den största orsaken till att människor lockas till LillaLuckan.

Bild 5. Saftsalong Muminkonsert. Fotograf Piotr Pachucki. Helsingfors 2014.

Den första saftsalongen för 2014 hölls den 6.9. Det var Muminkonsert med Daniela, Minna och Emelie som uppträdde med Tove Janssons kända Muminvisor och dramatiska inslag.

Bild 6. Saftsalong Robin Hund. Fotograf Piotr Pachucki. Helsingfors 2014.

Sista Saftsalongen för 2014 hölls den 13:e december. Det var Robin Hund och hans glada orkester som uppträdde. Det var fullt hus och både barn och föräldrar sjöng och dansade med.

Bild 7. Saftsalong Robert Jägerhorn. Fotograf Piotr Pachucki. Helsingfors 2014.

Trollkonstnär Robert Jägerhorn håller Saftsalong för barnen, fylld med komik och magi.

Bild 8. Saftsalong Var bor Onni? Fotograf Piotr Pachucki. Helsingfors 2015.

Saftsalongen Var bor Onni? / Missä Onni asuu? var en svensk- och finskspråkig saftsalong av och med Paavo Kerosuo, Hannu Risku ja Panu Varstala. Föreställningen innehöll sång, dans och pajbakande

4.2 Familjelördagar

Familjelördagar är ett evenemang för hela familjen som skiljer sig från Saftsalongerna genom att det är gratis. Organisationer och aktörer har möjlighet att komma och hålla olika aktiviteter som t ex verkstäder, filmvisningar eller teater. Arrangören får på detta vis ny publik och gratis lokal. LillaLuckan står för marknadsföringen. Familjelördagarna är, liksom Saftsalongerna, den största orsaken till att människor lockas till LillaLuckan.

Bild 9. Familjelördag filmvisning. Fotograf Piotr Pachucki. Helsingfors 2014

Finlandssvenskt filmcentrum är en av de organisationer som håller evenemang på Familjelördagar. Bilden ovan visar en filmvisning för barn med många besökare.

4.3 Busklubbar/Språkkul/Crossover

En Busklubb är en kreativ och interaktiv konst- och kulturverkstad för barn över tre år i vuxet sällskap. Det är ett koncept som inspirerat till två andra klubbar med särskilda målgrupper. Språkkul har samma koncept som Busklubbar, men riktar sig till språkbadsbarn. Crossover har även den samma koncept, men riktar sig till barn med funktionsnedsättning.

Dessa verkstäder ordnas två gånger i veckan. När Luckan började så höll barnkulturproducent Zusan Söderström en Busklubb per vecka. Nu så hålls de två gånger per vecka, på tisdag och torsdag, och de leds av dramapedagog Anni Rainio.

“Till Busklubbarna kommer det lekisgrupper och som mest kan det bli runt 20 personer”, säger Anni Rainio. Som namnet säger så är dessa verkstäder tillfällen för barn att experimentera med språk, kreativitet, lekar, sång och rörelser. Detta hjälper till att utveckla deras kommunikation, tålamod, respekt och lyhördhet.

4.4 Babycaféer

Babycafé är ett väldigt populärt koncept som Sörnäs Kvinnoklubb ordnar varje onsdag. Föräldrar kommer med sina småttingar för att träffas och diskutera vardagliga familjeproblem och annat. Under tiden leker barnen med de leksaker som finns tillgängliga på LillaLuckan. Efteråt så finns det alltid något att äta både för föräldrarna och barnen. Mellan 25-30 familjer kommer varje gång på dessa caféer och det säger något hur populära de verkligen är.

4.5 Månadens illustratör

LillaLuckan är också ett utrymme där konstnärer som gör illustrationer för barn kan visa sina tavlor, teckningar eller serier. Varje månad har en ny illustratör möjlighet att få syn-

lighet. De kan också hämta sina produkter (kort, böcker, affischer m.m.) och ha till försäljning i LillaLuckan.

Bild 10. Emmi Jormalainen. Fotograf Piotr Pachucki. Helsingfors 2015

Emmi Jormalainen visade sin skog under februari 2015 i LillaLuckan

4.6 Multicultural Family Café

LillaLuckans verksamhet är gränsöverskridande, och det gäller också språk. Den första fredagen i månaden ordnas ett engelskspråkigt babycafé som är en mångkulturell träffpunkt. Barn och föräldrar kommer för att möta nya människor, det ordnas program som räcker drygt en halvtimme och efteråt bjuds det på något att äta.

4.7 Filmvisningar

I samarbete med Finlandssvenskt filmcentrum ordnar LillaLuckan filmvisningar för skolklasser. Det sker fyra gånger per år. Efter filmen ordnas det ett bearbetningstillfälle på skolan under ledning av dramapedagog Anni Rainio. Då kan man t ex diskutera filmens

tema och vilka tankar och känslor som filmen väckt hos eleverna.

4.8 Verkstäder och färgbud

Torsdagar hela vårterminen har eftermiddagsgrupper möjlighet att boka en verkstad i LillaLuckan. Man kan välja mellan serieteckning, maskteater, ordkonst och animation. Detta är ett samarbete med Sydkustens landskapsförbund.

Har man en verkstad eller liknande aktivitet som man vill erbjuda åt barn så är det bara att höra av sig till LillaLuckan för att komma överens om arrangemang och villkor.

Färgbud är en verkstad för bebisar (3-11 mån resp. 12-24 mån) i förälders sällskap där man experimenterar med konstmaterial i ätbar form. Dessa kan t.ex. vara blåbär eller lingon. Materialen är alltid säkra.

”Metoden stöder barnets förmåga att kombinera sinnesförmågelser och upplevelser av färg”. (http://kuntsi.vaasa.fi/pdf/2014/VV_info_sv.pdf)

4.9 Föreläsningar och fortbildningar

Till LillaLuckan kommer det föreläsare och ledare som jobbar med kultur för barn och unga. De föreläser eller håller kurser för grupper av deltagare som sedan kan jobba med barn inom olika konstområden - t ex drama, bildkonst och musik. I LillaLuckan finns kulturkappsäckar fyllda med pedagogiskt material som underlättar kreativ verksamhet i skolor och daghem. Dessa kan man låna från LillaLuckan.

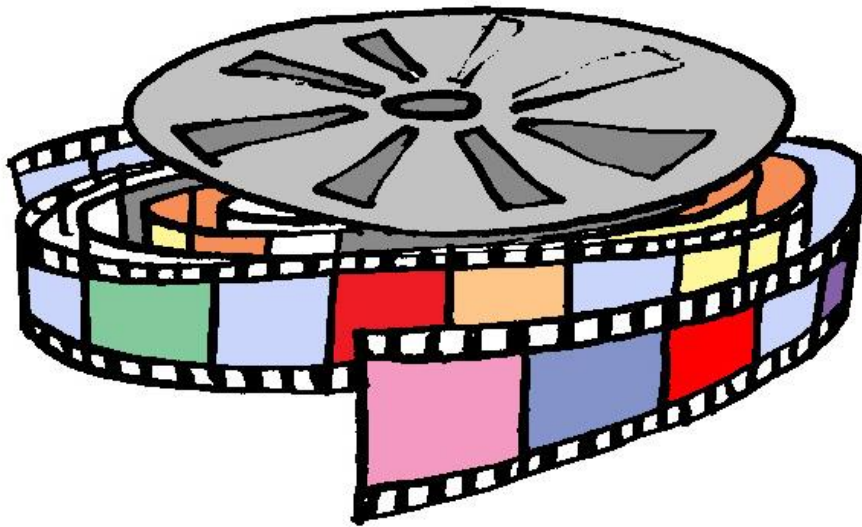

Hur vet man om upplevelsen har påverkat barnen? Anni Rainio säger att om barnen är med i evenemanget så vet man att det här är något som de gillar. Blir barnen rädda eller börjar gråta så går man helt enkelt åt sidan. Detta vet föräldrarna bäst. ”Med skolbarn så berättar man först varför man är här och om vad vi kommer att göra, för skolbarn är så vana att sitta inne framför en skolbänk, säger Rainio”.

Hur lugnar man ner överenergiska barn och ser till att allt inte går över styr? ”Det är helt ok att barn är med. Det finns inte några regler. De tycker att allt är så spännande, men det beror förstås på skådespelaren att berätta att här är scenen och här får man inte gå, säger Rainio”. För det mesta så sätter sig barnen lugnt ner när föreställningen börjar.

Målgrupperna till LillaLuckans alla evenemang är mellan 3-7 år. Detta gäller saftsalongerna för det mesta. Till familjelördagar kan det röra sig mellan 3-9 år. Till filmvisningarna kommer skolklasser med barn i åldern 11-13 år. Till babycafé kommer föräldrar med 3-12 månader spädbarn. Till busklubbar/språkkul/crossover kommer barngrupper och skolklasser från 2-10 år.

Vad är det som får människor att komma tillbaka till LillaLuckan? ”Det är bra atmosfär här”, säger Rainio. Föräldrar har sagt till mig att rummet är mysigt, det är bra med utrymme och det är så centralt. Programmen varierar vilket är bra.

Fredagsfilmvisningar ordnas fyra fredagar varje vår och höst och dras av Finlandssvenskt Filmcentrum tillsammans med Luckans barnkultur. Till filmvisningar kommer inbjudna skolklasser i årskurs 4-6.

Bild 11. Barnkulturbroschyren 2015. Fotograf Piotr Pachucki. Helsingfors 2015.

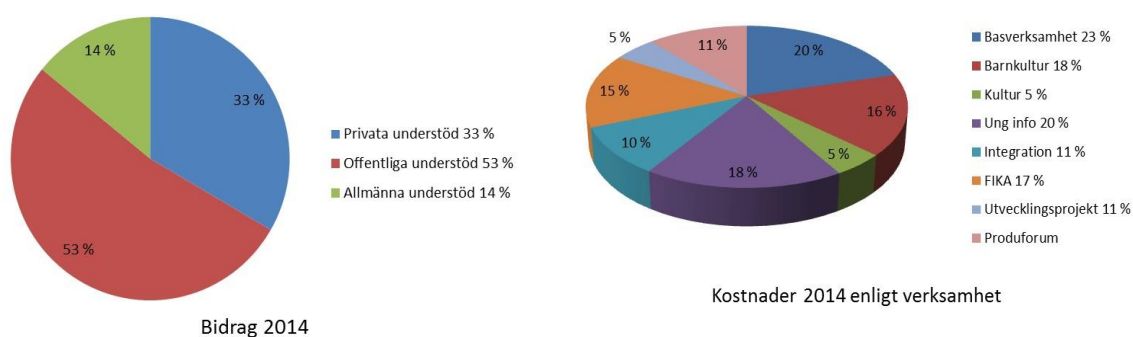

Filmvisning "Emilias vänner" av Camilla Mickwitz

5 Ekonomi och Marknadsföring

5.1 Ekonomi

Luckan får bidrag för basverksamheten från de finlandssvenska fonderna och stiftelserna, främst i form av verksamhetsstöd för upprätthållandet av det svenskspråkiga centret, informationsverksamhet, kultur- programverksamhet, barnkultur samt för separata projekt som stöder Luckan i dess finlandssvenska utvecklingsarbete. (Luckans verksamhetsplan 2015)

Figur 1. Visar varifrån Luckan har fått sina bidrag 2014. Figur 2. Kostnader enligt verksamhet. Taget ur Luckans verksamhetsberättelse 2014.

Resultat per verksamhetsgren:

	Bas- verksamhet	Projekt: Barnkultur	Ung info	Projekt: Integration	Utvecklings- projekt	TOTALT 2014	2013
Privata understöd	90 129	201 907	91 757	32 152	90 683	506 628	163 314
Offentliga understöd	-8 680	103 719	217 308	345 209	139 161	796 717	678 528
Överförda bidrag	0	-8 040	-43 000	0	0	-51 040	-51 000
Övrigt	57 000	-8 005	2 158	950	2 690	54 792	69 697
Intäkter totalt	138 448	289 580	268 223	378 311	232 535	1 307 097	860 539
Personal	-114 604	-84 702	-145 566	-261 331	-115 155	-721 357	-706 857
Köpta tjänster	-21 408	-47 277	-16 858	-34 058	-57 103	-176 704	-160 684
Marknadsföring	-20 948	-31 564	-14 052	-19 883	-7 753	-94 201	-88 481
Fastighet	-94 983	-114 786	-59 763	-35 641	-12 336	-317 509 *)	-198 543
Övriga verksamhetskostn.	-60 105	-38 201	-32 740	-20 987	-55 496	-207 528	-162 779
Kostnader totalt	-312 048	-316 529	-268 979	-371 900	-247 843	-1 517 299	-1 317 344
Finansiella poster	-2 710	-176	0	-7	0	-2 892	-3 508
Allmänna understöd	178 667	35 833	0	0	0	214 500	440 966
Resultat	2 357	8 708	-756	6 405	-15 308	1 405	-19 347

*) 2013 presenteras erhållna hyresbidrag som minskande på fastighetskostnaderna

Figur 3. Resultat per verksamhetsgren. Taget från Luckans bokslut 2014

Budgeten för barnkulturen var nästan 0 € när den startade år 2003, men nu år 2014 när LillaLuckan har öppnat så skred budgeten på över 200.000 €. Det är ju en stark utveckling som visar att barnkultur på svenska behövs. LillaLuckan får sin finansiering från stiftelsen Brita Maria Renlunds minne.

5.2 Marknadsföring

Hur marknadsför man ett rum som LillaLuckan? Dess placering är perfekt - det ligger mitt i centrum vid Kampens torg, mitt emot Luckan som ligger i Forumkvarteret. Buss-, metro- och tågförbindelserna är alltså optimala.

Marknadsföringen sker med hjälp av affischer och flyers, men också genom sociala medier som Facebook. På Facebook har LillaLuckan en egen sida och där får man läsa om alla kommande evenemang. LillaLuckan har också en egen hemsida som går under domänen lillaluckan.fi. Förutom detta så marknadsförs verksamheten med tidningspuffar, tidningsannonser och olika organisationer som besöker LillaLuckan.

Men den bästa marknadsföringen sker nog genom de nöjda deltagarna på LillaLuckans Saftsalonger och Familjelördagar som rekommenderar sina vänner och bekanta att komma dit. ”Föräldrar som första gången kommer till LillaLuckan vet först inte var den är och vad som pågår där, men vet sen till nästa gång. Vi borde ha skyltning i dörrar så att man vet vad det är som pågår i LillaLuckan”, säger Anni Rainio.

6 LillaLuckans framtid

LillaLuckans framtid ser bra ut. Det nya utrymmet hittade genast sin publik när det öppnades i augusti 2014. Besökarantalet har varit 9000 personer sedan starten 2014 och förväntas växa under 2015 (Luckans verksamhetsplan 2015), närmare 200 olika typer av barnkulturevenemang har erbjudits och 6000 deltagare har deltagit i programmen. (Luckans verksamhetsberättelse 2014) Detta bevisar att LillaLuckan växer.

Sedan februari 2014 då LillaLuckan gick med i nätverket för barnkulturcenter (tidigare Aladdins lampa) så har besökarantalet växt med 70 %.

”Barnkulturen expanderade under året och förutom starten av barnkulturlokalen Lilla-Luckan, så erhöll Luckan status som nationellt barnkulturcenter av Undervisnings- och kulturministeriet som ett resultat av ett målinriktat långårigt arbete för att få mer offentligt stöd för svenskspråkig barnkultur tillsammans med Luckans närmaste samarbetspartner Sydkustens landskapsförbund. Detta är man särskilt stolt över och arbetet har konkret betytt mer barnkultur ute i bygderna med Luckan som bas”. (Luckans verksamhetsberättelse 2014)

Dessutom så måste man vara öppen till nya samarbeten. Man måste tänka sig vad LillaLuckan behöver för att lyfta fram barnkulturen. Kanske behöver LillaLuckan t.ex. samarbeta mera med den finska sidan? Just nu så fungerar den svenska sidan och den finska skilt var för sig, men vem vet vilka möjligheter som skulle skapas om de två samarbetar?

I en intervju med Nina Gran, specialplanerare på Helsingfors kulturcentral, kommer det fram att på den svenska sidan borde det anställas fler människor som kan något om barnkultur. Man borde knyta till sig pedagoger och koordinatörer på en mer fast basis. Det är tyvärr inte så lätt att hitta sådana personer. Skulle man göra detta så skulle det lyfta fram barnkulturen och höja LillaLuckans anseende.

6.1 Jämförelse med andra kulturhus

Annegården, Nordhuset, Malms kulturhus, Rastis och Gamlasgården. Alla dessa kulturhus är i Helsingfors och drivs av Helsingfors kulturcentral. Här kan barn och unga uppleva konst och kultur av alla slag. Utställningar gjorda av barn, musikevenemang, filmevenemang, dansevenemang, teater, bokcaféer och olika kulturverkstäder. Dessa ställen skiljer sig inte mycket från LillaLuckan. Även LillaLuckan har utställningar, musikevenemang, filmevenemang, teater, bokcaféer och kulturverkstäder. Det enda som skiljer sig från dessa ställen är språket. Medan LillaLuckan är svenskspråkig så är resten av kulturhusen finsk- och svenskspråkiga. LillaLuckan har dock multikulturella familjecaféer dit engelskspråkiga familjer kommer. Det skulle finnas utrymme för ett större samarbete med de andra kulturhusen. Luckan samarbetar redan med Annegården

kring den barnfest som ordnas där en gång per år i mars/april. Denna fest är så pass stor att alla slags barn kommer dit, både finsk- och svenskspråkiga. Detta är ett bra samarbete för LillaLuckan och bra marknadsföring.

Luckan har redan samarbeten med dessa kulturhus i form av musik- och föreställningsturnéer. Turnéerna kan besöka kulturhusen, men också de andra Luckorna i Svenskfinland.

Luckan har också samarbete med barnkulturen i Vanda, Esbo och Grankulla samt de andra Luckorna. Den kommunala kulturgruppen samlas 4-6 ggr/år för att samarbeta mellan kulturenheterna i hela huvudstadsregionen. Gruppens deltagare planerar nya verksamheter och uppdaterar varandra om sin verksamhet. Gruppen består av representanter från de olika kommunerna. Ett bra exempel är att man samarbetar tillsammans med städerna där man planerar och hyr in olika barnkulturverksamheter från Norden.

7 På barnens villkor

Alla barn är välkomna till LillaLuckan. Speciellt riktar sig rummet till barn med funktionsnedsättning. Men hur ska man handskas med barn - antingen det är småbarn, skolbarn eller barn med funktionsnedsättning?

7.1 Småbarn

Till LillaLuckans babycaféer kommer det många spädbarn och småbarn, men när tar spädbarnsåldern slut och småbarnsåldern börjar? 0-ca 1,5 år räknas till spädbarnsålder och 1,5-3 år är småbarnsålder. Spädbarn kan tidigt uppfatta mänsklig kontakt och skilja mammans ansikte från andra personer i omgivningen. Redan sex veckor gamla barn reagerar på mammans lukt. I tvåårsåldern prövar barnet sina förmågor, sin vilja och betydelse

inför föräldrarna. På så sätt utvecklar barnet sitt jag. (Vård- och omsorgsarbete, Kangas Fyhr, Wilhelmsson)

”Mellan omkring 9 månaders och kanske 15 månaders ålder uppvisar barn så mångskiftande mänskliga drag och påverkas så tydligt, men så olika av den miljö i vilken de växer upp att det blir allt svårare att indela deras utveckling i kategorier efter ålder”. (Att ta hand om småbarn. Penelope Leach)

Med babyn eller spädbarn får man räkna med mycket skrik och gråt. Det är deras enda säkra metod att kommunicera med sina vårdare. Detta kan bero på flera olika orsaker. De kan vara: hungriga, ha våta eller smutsiga blöjor, de kan ha någon sorts form av smärta eller de kan vara trötta. (Att ta hand om småbarn. Leach, Penelope)

7.2 Skolbarn

Undervisningsplikten börjar vid 7 år. Barnet börjar skolan. Det är spännande och de flesta barn är nyfikna och vill lära sig nya saker. Man möter nya kamrater och andra vuxna än de hemma. (Vård- och omsorgsarbete, Kangas Fyhr, Wilhelmsson)

När man leker i grupp så ska man se till dock att ingen blir utanför. Det finns s.k. regler som barn bör följa. Dessa regler identifieras som följande:

- Man får inte förorsaka fysisk smärta mot andra
- Om man gör något fel så bör man inte skämmas över det
- Man får inte förstöra andras lek
- Man bör inte vara otrevlig mot andra

(Barns sociala samvaro. Yttehus, Borgunn)

7.3 Barn med funktionsnedsättning

Barn med funktionsnedsättning eller autism behöver noga uppmärksamhet och bevakning. Det viktigaste man ska göra med för människor med autism är att strukturera och

ordna omvärlden. Detta innebär att man ska veta *vad* man ska göra, *var* och *när* det ska ske och tillsammans med *vem*. När man kommunicerar så finns det språklig och icke språklig kommunikation. Anpassa ditt beteende och tal. Var hundra procentigt närvarande och fundera inte på något annat samtidigt. Använd få ord och rätt ord. Undvik störningar. Tala långsamt och tydligt. Fråga dem vad de vill. Uttryck dig och ge signaler. I många fall behöver man använda teckenspråk. (Gång på Gång: pedagogik vid autism. Beckman, Vanna; Kärnevik, Margareta & Schaumann, Helen)

Vi kommer alla nästan dagligen i kontakt med människor som har någon form av funktionsnedsättning, som kan vara stor eller liten, en person kan ha flera funktionsnedsättningar som tillsammans får stora konsekvenser för hans eller hennes liv. Det är dock viktigt att påtala att en funktionsnedsättning är bestående, till skillnad från en sjukdom. Konsekvenserna kan påverkas genom stöd, anpassning av miljö, hjälpmedel m.m. För att hjälp och stöd till människor med funktionsnedsättning ska fungera krävs en ömsesidighet av förtroende och respekt, den som får hjälpen måste känna en tillit till hjälparen som i sin tur har att förstå, och acceptera, den enskildes behov och önskemål. (Utvecklingsstörning och andra funktionshinder. Gotthard, Lars-Erik)

”De tre centrala symptomen vid autism gick länge under andra benämningar, som till exempel:

- kontaktstörning
- språkstörning
- beteendestörning

Det har nu visat sig att barn med autism önskar kontakt med andra människor, men att de inte vet hur man bär sig åt”. (Gång på Gång: pedagogik vid autism. Beckman, Vanna; Kärnevik, Margareta & Schaumann, Helen)

Begrepp:

Funktionstillstånd – beskriver hur personen fungerar på kroppslig, personlig och social nivå med aktiviteter och delaktighet för hela kroppen.

Funktionshinder – omfattar nedsättningar i funktion, begränsningar i delaktighet och aktiviteter som blir ett hinder för hälsan.

Rehabilitering – ett samlingsbegrepp för medicinska, psykologiska, tekniska, sociala och arbetsinriktade insatser, som syftar till att återföra individen till det tillstånd som rådde innan en skada, sjukdom eller kris förändrade livssituationen.

Habilitering – ett begrepp som används när man talar om insatser, som syftar till att en person ska uppnå och bevara en funktion, som han tidigare inte haft. Detta är en viktig skillnad jämfört med rehabilitering, då syftet är att återfå en funktion som gått förlorad.

(Caplan, Stefan & Sparre, Hannu. Rehabilitering & Habilitering)

8 Sammanfattning

LillaLuckans framtid ser bra ut. Besökarna har varit många sedan starten hösten 2014 och förväntas bli allt fler under 2015. Dock borde flera människor anställas som kan något om barnkultur så som pedagoger och kulturproducenter. Samarbeten med andra kulturhus fungerar fint. Det ordnas teatrar och konserter med jämna mellanrum som i sin tur far till de olika kulturhusen och uppträder. LillaLuckan ordnar evenemang 4-6 ggr i veckan så som Saftsalonger och Familjelördagar. Det var meningen när rummet planerades och byggdes att synliggöra och utveckla barnkulturen. Rummet skulle fyllas med barn, kultur och liv. Och det är precis det som har skett. Marknadsföringen är klar och tydlig och man försöker verkligen få människor att bli allt mer medvetna om LillaLuckan. Vid första ögonkast så kanske de inte vet vad som händer i LillaLuckan, men sen när de vet så förs ordet vidare om LillaLuckan. Det finns både en Facebooksida och en hemsida så människor får klart veta vad som händer där.

Alla barn är välkomna till LillaLuckan. Från spädbarn till skolbarn. Speciellt så riktar sig rummet till barn med funktionsnedsättning. Ett svenskspråkigt barnkulturrum i hjärtat av Helsingfors fungerar fint och marknadsföringen för det är tydligt. Barn och föräldrar är glad över att det finns.

”Två av mina mål har varit att öppna ett barnkulturrum som erbjuder verksamhet i en form som inte finns och att Luckan skall bli en del av det nationella barnkulturcenternätverket. Båda målen uppfylldes år 2014. Luckans barnkultur arbetar för att erbjuda alla barn med eller utan funktionsnedsättning kvalitativ konst och kultur”. (Luckans barnkulturproducent Zusan Söderström, 2014)

9 Slutord

LillaLuckan har blivit en succé och barnkulturen i Helsingfors växer. Visionen för ett barnkulturrum har lyckats och alla, framförallt barnen, uppskattar detta. Jag tycker att allt fler borde börja jobba med barnkultur. Att se ett barn skratta och le är fantastiskt och att man vet att man hade något med det att göra är i alla fall för mig ett stolt ögonblick. Jag är glad över att jag började jobba med barnkultur. Barn har sådan härlig och livlig fantasi. Det har varit mycket skratt i LillaLuckan och hoppeligen kommer det mera skratt framöver.

Källor

Böcker

- Föreningen Luckan R.F. 2015. *Verksamhetsplan 2015*, Helsingfors, 38 s.
- Beckman, Vanna; Kärnevik, Margareta & Schaumann, Helen. 1994, *Gång på Gång: Pedagogik vid autism*, Borås: Centraltryckeriet, 112 s.
- Leach, Penelope. 1974, *Att ta hand om små barn: Utveckling och vård under de första två åren*, Stockholm: Wahlström & Widstrand, 478 s.
- Ytterhus, Borgunn. 2003, *Barns sociala samvaro – inklusion och exklusion i förskolan*, Lund: Studentlitteratur, 227 s.
- Föreningen Luckan R.F. 2015, *Barnkultur: Våren 2015 i LillaLuckan*, Helsingfors, 5 s.
- Lönnqvist, Bo. 1992, *Ting, rum och barn*, Ekenäs Tryckeri, 429 s.
- Kangas Fyhr, Anita & Wilhelmsson, Olga. 2000 och 2006, *Vård- och omsorgsarbete*, 2:a upplagan. Stockholm: Bonnier Utbildning AB, 327 s.
- Gotthard, Lars-Erik. 2007, *Utvecklingsstörning och andra funktionshinder*, Stockholm: Bonnier Utbildning AB, 224 s.
- Caplan, Stefan & Sparre, Hannu. 2007, *Rehabilitering & Habilitering*, 2:a upplagan. Stockholm: Bonnier Utbildning AB, 160 s.
- Luckans verksamhetsberättelse 2014

Elektroniskt material

- Barnen fick ett eget kulturrum*. 2014. Tillgänglig: <http://svenska.yle.fi/artikel/2014/08/22/barnen-fick-ett-eget-kulturrum> Hämtad: 29.1.2015
- Luckans barnkultur*. 2015. Tillgänglig: <http://luckan.fi/barnkultur-fran-luckan/> Hämtad: 10.2.2015
- Tiny book in large prints*. 2015. Tillgänglig: <http://www.emmijormalainen.com/> Hämtad: 9.2.2015
- Barnkultur*. 2013. Tillgänglig: <https://www.facebook.com/barnkultur/photos/a.454703637953662.1073741827.415779711846055/454703641286995/?type=1&theater> Hämtad: 28.1.2015

Emilias Vänner. 2015. Tillgänglig: <http://static.luckan.org/assets/mimosaHHH.jpg> Hämtad: 9.2.2015

Fredagsfilmvisningar för åk 4-6. 2015. Tillgänglig: <http://luckan.fi/evenemang/barnkultur-2/konst-kulturverkstader/> Hämtad: 9.2.2015

Färgbud för bebisar vid på Kuntsi museum för modern konst. 2014. Tillgänglig: http://kuntsi.vaasa.fi/pdf/2014/VV_info_sv.pdf Hämtad: 16.3.2015

Luckans bokslut 2014. 2014. Tillgänglig: http://static.luckan.org/assets/bokslut2014_ForeningenLuckan_rf_apr2015.pdf Hämtad: 25.5.2015

Intervjuer

Gran, Nina. Specialplanerare på Helsingfors kulturcentral. 2015, *Intervju till examensarbete* [muntl.]. Telefonsamtal. 27.1.2015

Söderström, Zusan. Kulturproducent. 2015, *Intervju till examensarbete* [muntl.]. E-post. 31.1.2015

Norrbom, Karl. Tf. Verksamhetsledare. 2015, *Intervju till examensarbete* [muntl.]. Personligen. 21.3.2015

Rainio, Anni. Dramapedagog. 2015, *Intervju till examensarbete* [muntl.]. Personligen. 16.12.2014